

αφιέρωμα: Διευρωπαϊκά Δίκτυα Έρευνας και Καινοτομίας

Την επιτάχυνση της ανάπτυξης Διευρωπαϊκών Δικτύων μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων προτείνει η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για την Ανάπτυξη (European Growth Initiative) που ανακοίνωσε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Πρόκειται για μια κοινή πρωτοβουλία της Επιτροπής, του Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των κρατών μελών, με στόχο την προώθηση των επενδύσεων στα δίκτυα και τη γνώση, καθώς και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της απασχόλησης.

Η ανάπτυξη Διευρωπαϊκών Δικτύων συνδέεται άμεσα με την Ενιαία Αγορά, καθώς η ελεύθερη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών και ανθρώπων παρέχει οφέλη που μπορούν να αξιοποιηθούν μόνο με τη διασύνδεση των αγορών μέσω αποτελεσματικών και σύγχρονων υποδομών δικτύων. Η λειτουργία των Διευρωπαϊκών Δικτύων αποκτά μεγαλύτερη σημασία στη διευρυμένη Ευρώπη, δεδομένου ότι είναι εντονότερη η ανάγκη για γεωγραφική και κοινωνική συνοχή, τόνωση της ανταγωνιστικότητας και δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Η «Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για την Ανάπτυξη: Επενδύσεις στα δίκτυα και τη γνώση για την ανάπτυξη και την απασχόληση» συνδυάζει όλες τις δράσεις που απαιτούνται για τη δημιουργία των κατάλληλων κανονιστικών, οικονομικών και διοικητικών συνθηκών για την ανάπτυξη Διευρωπαϊκών Δικτύων. Η κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων για τη χρηματοδότηση έργων που πληρούν τις προϋποθέσεις αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχία της Πρωτοβουλίας.

Σχολιάζοντας την πρωτοβουλία, ο πρόεδρος της Επιτροπής Romano Prodi υπογράμμισε πως αποτελεί αναγκαίο καταλύτη ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας στη διευρυμένη Ένωση. «Είναι θέμα αξιοποίησης συνεργιών και συντονισμού προκειμένου να αυξηθεί το δυναμικό ανάπτυξης της Ευρώπης», συμπλήρωσε ο κ. Prodi.

Πρόγραμμα Ταχείας εκκίνησης (Quick-start programme)

Βασικός άξονας υλοποίησης της Πρωτοβουλίας για την Ανάπτυξη είναι το πρόγραμμα Ταχείας εκκίνησης έργων που είναι έτοιμα να τεθούν αμέσως σε εφαρμογή. Το πρόγραμμα αποτελεί μια δυναμική και ανοιχτή διαδικασία για επαρκή και επιλεκτική εθνική και ευρωπαϊκή υποστήριξη σε έργα που βρίσκονται στο στάδιο εκκίνησης.

Σε πρώτη φάση, το πρόγραμμα περιλαμβάνει 56 διευρωπαϊκά έργα που καλύπτουν τους τομείς μεταφορών, ενέργειας, επικοινωνιών, έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας. Ωστόσο, εάν υπάρχουν και άλλα έργα που πληρούν τα συγκεκριμένα κριτήρια του προγράμματος, ο κατάλογος θα συμπληρώνεται στο πλαίσιο του ετήσιου κύκλου υποβολής εκθέσεων στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Τα βασικά κριτήρια για την ένταξη των έργων στο πρόγραμμα Ταχείας εκκίνησης είναι: α) η ωριμότητα, δηλαδή το έργο να μπορεί να ξεκινήσει μέσα στα επόμενα τρία χρόνια τόσο από πλευράς σχεδιασμού όσο και από πλευράς χρηματοδότησης, β) η διασυνοριακή διάσταση, γ) ο αντίκτυπος στην ανάπτυξη και την καινοτομία (κινητοποίηση πόρων, προώθηση καινοτομίας, ενίσχυση της απασχόλησης, κ.λπ.), δ) οι θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Ο προϋπολογισμός έως το 2010 για διασυνοριακά τμήματα των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών ανέρχεται σε 38 δισ. ευρώ (31 έργα), ενώ 10 δισ. ευρώ προβλέπονται για βασικά έργα Διευρωπαϊκών Ενεργειακών Δικτύων (17 έργα) και 14 δισ. ευρώ για έργα που συνδέονται με δίκτυα επικοινωνιών υψηλής ταχύτητας, και έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία (8 έργα).

Το πρόγραμμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση έργων που σχετίζονται με ερευνητικούς και τεχνολογικούς τομείς αιχμής (τεχνολογίες υδρογόνου, νανοηλεκτρονική, λείζερ επόμενης γενιάς, αεροδιαστημική, ευρυζωνικά δίκτυα, κ.λπ.). Η βαρύτητα που δίνεται στα δίκτυα υψηλών ταχυτήτων, την έρευνα, τη γνώση και την καινοτομία αντικατοπτρίζει τις προτεραιότητες της ΕΕ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και του σχεδίου για μια ηλεκτρονική Ευρώπη (eEurope).

Διαρθρωτικές ρυθμίσεις

Οι προτάσεις της Πρωτοβουλίας εστιάζουν στην ανάγκη εξάλειψης νομικών, διοικητικών και τεχνικών εμποδίων που λειτουργούν ανασταλτικά για τις ιδιωτικές επενδύσεις, στην επίσπευση των αποφάσεων για επικείμενες μεταρρυθμίσεις και στο καθορισμό συντονιστή για πολύπλοκα διασυνοριακά έργα.

Μέσα χρηματοδότησης

Η Πρωτοβουλία προσανατολίζεται στο συνδυασμό πόρων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, τα κράτη μέλη και ιδιωτικούς φορείς.

Η κοινοτική υποστήριξη προέρχεται, μεταξύ άλλων, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την έρευνα (Πρόγραμμα Πλαίσιο), τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής, και την ειδική χρηματοδότηση για τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει ήδη δεσμευτεί για την επενδυτική υποστήριξη για τα Διευρωπαϊκά δίκτυα, την πρωτοβουλία i2i (Innovation 2010 Initiative) για χρηματοδότηση της καινοτομίας, τη διάθεση 500 εκατ. ευρώ για υποστήριξη σε κεφάλαια κινδύνου και την πρόταση καινοτόμων μέσων χρηματοδότησης, όπως τραστ εξασφάλισης (securisation trusts) και δανειακές διευκολύνσεις για καινοτόμες επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους. Αξίζει να σημειωθεί

ότι τα έργα που αφορούν Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών και τομείς έρευνας αναμένεται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας i2i με το ποσό των 20 δισ. ευρώ την περίοδο 2004-2006.

Η πρώτη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της παραπάνω πρωτοβουλίας αναμένεται έως τα τέλη του 2007.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα έργα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα Ταχείας εκκίνησης και αφορούν τους τομείς των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών, της έρευνας και της καινοτομίας. Το κόστος των έργων και οι προτεινόμενες πηγές χρηματοδοτικής ενίσχυσης βασίζονται στην πρόσφατη σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής.

Ευρυζωνικά δίκτυα

Η ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας για την Ανάπτυξη. Στόχος είναι η ενθάρρυνση επενδύσεων και η εξάλειψη υφιστάμενων φραγμών όπως, για παράδειγμα, πολύπλοκες διοικητικές διαδικασίες, δυσκολίες διάρθρωσης υπερεθνικών διαχειριστικών επιχειρήσεων, κ.λπ.

Συγκεκριμένα, προβλέπονται τρεις περιοχές ευρυζωνικών έργων Ταχείας εκκίνησης:

Ευρυζωνικό/ψηφιακό χάσμα (Broadband/Digital Divide)

Η αύξηση της χρήσης ευρυζωνικών δικτύων με ανομοιογενή τρόπο στα κράτη μέλη επιβάλλει την ανάληψη δράσεων για τη μείωση του ψηφιακού χάσματος.

Ανάμεσα στα μέτρα που προτείνει η Επιτροπή, σε πρόσφατη ανακοίνωσή της, είναι η δημοσίευση των εθνικών στρατηγικών για τις ευρυζωνικές επικοινωνίες, η διαμόρφωση σχετικού φόρουμ για την ανταλλαγή καινοτόμων λύσεων, ο εντοπισμός περιοχών που κινδυνεύουν να βρεθούν στο περιθώριο της Κοινωνίας της Πληροφορίας λόγω ανεπαρκούς ζήτησης ευρυζωνικών επικοινωνιών, η ενθάρρυνση του ανταγωνισμού μεταξύ δικτύων για τη μείωση του κόστους των ευρυζωνικών συνδέσεων, κ.λπ.

Οι δράσεις που εντάσσονται στο πρόγραμμα Ταχείας εκκίνησης αφορούν την παροχή ευρυζωνικών συνδέσεων σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές έως το τέλος του 2005, με διάφορα τεχνολογικά μέσα (οπτικές ίνες, χάλκινους αγωγούς, ασύρματα συστήματα, δορυφορικά συστήματα, κ.λπ.).

Η συνολική δαπάνη θα προσδιοριστεί με βάση τις εθνικές στρατηγικές για την ευρυζωνική πρόσβαση. Η υποστήριξη της ΕΕ, μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, για την Κοινωνία

της Πληροφορίας ανέρχεται σε 6 δισ. ευρώ για την περίοδο 2000-2006.

Κινητές επικοινωνίες και τεχνολογίες

Βασικές προϋποθέσεις για την εισαγωγή και εγκατάσταση δικτύων τρίτης γενιάς είναι η άρση κανονιστικών και τεχνικών φραγμών, καθώς και η ενίσχυση των σχετικών επενδύσεων, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης για την τεχνολογική πλατφόρμα κινητών επικοινωνιών.

Η πλατφόρμα για τις κινητές επικοινωνίες αποτελεί πρωτοβουλία της Επιτροπής, με στόχο τον προσδιορισμό των επιχειρηματικών προκλήσεων για την εξάπλωση των δικτύων τρίτης γενιάς. Οι επικοινωνίες τρίτης γενιάς παρέχουν τη δυνατότητα ανάπτυξης νέων υπηρεσιών για τη μεταφορά μεγάλης ποσότητας δεδομένων, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει στην ενίσχυση της παραγωγικότητας της ΕΕ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους τομείς της διαλειτουργικότητας των συστημάτων και της εξέλιξής τους πέρα από την τρίτη γενιά.

Η συνολική δαπάνη για την περίοδο 2004-2006 ανέρχεται στα 800 εκατ. ευρώ. Η συμμετοχή της ΕΕ, μέσω του 6ου Προγράμματος Πλαισίου, κυμαίνεται ενδεικτικά στα 400 εκατ. ευρώ, με ισότιμη συμμετοχή από τους ιδιωτικούς φορείς που συμμετέχουν στο 6ο ΠΠ.

Υποδομή δικτύου έρευνας με βάση τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Geant)

Το Πανευρωπαϊκό Ερευνητικό Δίκτυο υπερ-υψηλών ταχυτήτων Geant είναι το πιο εξελιγμένο ερευνητικό δίκτυο παγκοσμίως, συνδέοντας, με πολύ υψηλές ταχύτητες, 3.500 ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα σε 43 ευρωπαϊκές χώρες.

Το Geant συμβάλλει σημαντικά στην προώθηση της διεθνούς επιστημονικής συνεργασίας, καθώς επιτρέπει τη διακίνηση της γνώσης και της πληροφορίας, παρέχει την υποδομή για την κάλυψη των επικοινωνιακών αναγκών της επιστημονικής κοινότητας και ενισχύει την έρευνα με αντικείμενο τις υπερσύγχρονες επικοινωνιακές τεχνολογίες.

Στόχος του προγράμματος Ταχείας εκκίνησης είναι η αναβάθμιση των συνδέσεων του δικτύου σε επίπεδο 10 Gbit/s έως το 2005 και στη συνέχεια, σε ταχύτητες terabit. Η προβλεπόμενη επένδυση ανέρχεται στα 2,35 δισ. ευρώ μέχρι το 2010, με κοινοτική συνεισφορά από το 6ο ΠΠ που κυμαίνεται σε 150 εκατ. ευρώ.

Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία

Ένας βασικός άξονας της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας για την Ανάπτυξη αφορά τις επενδύσεις στον τομέα της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας. Τα κύρια προβλήματα στον τομέα αυτό είναι η δυσκολία πρόσβασης καινοτό-

αφιέρωμα: Διευρωπαϊκά Δίκτυα Έρευνας και Καινοτομίας

μων εταιρειών, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, σε κεφάλαιο και εξειδικευμένο προσωπικό, η απουσία κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και η έλλειψη φορολογικών κινήτρων.

Οι δράσεις καλύπτουν πέντε τομείς με συνολικό κόστος περίπου 10 δισ. ευρώ μέχρι το 2010. Οι τρεις τομείς έρευνας και τεχνολογίας αφορούν τη χρήση υδρογόνου ως πηγής ενέργειας και ηλεκτρισμού, τη ναυοηλεκτρονική και τα λέιζερ επόμενης γενιάς. Δύο ακόμη τομείς περιλαμβάνουν έργα για την ενίσχυση της παρουσίας της ΕΕ στο Διάστημα, συμπληρώνοντας την υποστήριξη που παρέχεται στο σύστημα δορυφορικής πλοήγησης Galileo και την πιθανή χρήση δορυφορικών τεχνολογιών, μεταξύ άλλων, στην περιοχή των ευρυζωνικών συνδέσεων.

Οικονομία υδρογόνου

Το υδρογόνο και οι κυψέλες καυσίμου προσφέρουν στην Ευρώπη την ευκαιρία να επιλύσει τα προβλήματα ενεργειακού εφοδιασμού, κλιματικής αλλαγής και ατμοσφαιρικής ρύπανσης που αντιμετωπίζει. Για την παραγωγή ενέργειας, στις κυψέλες καυσίμου χρησιμοποιείται υδρογόνο και οξυγόνο, με μοναδικά «απόβλητα» νερό και θερμότητα. Το οξυγόνο υπάρχει άφθονο στην ατμόσφαιρα, ενώ το υδρογόνο μπορεί να αποσπαστεί από υδρογονάνθρακες, όπως το φυσικό αέριο, εκλύοντας όμως έτσι σημαντικές ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα, ή από το νερό με τη διαδικασία της ηλεκτρόλυσης.

Η ΕΕ υποστηρίζει την έρευνα στον τομέα του υδρογόνου και των κυψελών καυσίμου από το 1989, με συνεχή αύξηση της χρηματοδότησης. Οι συγκεκριμένες δράσεις στο πρόγραμμα «Quick Start» αφορούν δύο έργα: το Hydrogen για την κατασκευή μιας εγκατάστασης δοκιμών μεγάλης κλίμακας για την παραγωγή υδρογόνου και ηλεκτρικής ενέργειας και το Hycom για τη δημιουργία περιορισμένου αριθμού «κοινοτήτων υδρογόνου» που χρησιμοποιούν το υδρογόνο ως πηγή ενέργειας για θέρμανση και ηλεκτρισμό και ως καύσιμο για οχήματα.

Η συνολική δαπάνη ανέρχεται σε 1,3 δισ. ευρώ για το έργο Hydrogen και σε 1,5 δισ. ευρώ για το έργο Hycom για την περίοδο 2004-2015.

Νανοηλεκτρονική

Η ναυοηλεκτρονική και ο ευρύτερος τομέας των ναυοτεχνολογιών αποτελούν σημαντικό τεχνολογικό τομέα στην Κοινωνία της Πληροφορίας, με καθοριστικό ρόλο στη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα (βελτίωση λειτουργικότητας και απόδοσης συστημάτων και προϊόντων). Απαιτείται, συνεπώς, ένταση στις ερευνητικές προσπάθειες για νέα γνώση όσον αφορά υλικά, εξοπλισμό, διαδικασίες παραγωγής και μεθόδους σχεδιασμού.

Πρόκειται για έναν τομέα που συνεισφέρει σημαντικά στην ικανοποίηση των στόχων της Λισαβόνας και του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Αναμένεται δε να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη τεχνολογίας στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας.

Τα έργα και οι υποδομές στον τομέα της ναυοηλεκτρονικής καθορίζονται μέσω της τεχνολογικής πλατφόρμας για τη ναυοηλεκτρονική, μιας ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τη διαμόρφωση ενός κοινού οράματος και δεσμών συνεργασίας μεταξύ της βιομηχανικής και της ερευνητικής κοινότητας στον τομέα αυτό.

Τα έργα αφορούν την περίοδο 2004-2009 και η συνολική δαπάνη κυμαίνεται σε 2,5 δισ. ευρώ για τις υποδομές και σε 2,8 δισ. ευρώ για τα έργα έρευνας και τεχνολογίας.

Λείζερ της επόμενης γενιάς

Τα έργα αφορούν την ανάπτυξη ενός δικτύου εθνικών εγκαταστάσεων λέιζερ έως το 2010, με στόχο την έρευνα για την επόμενη γενιά τεχνολογιών λέιζερ και τις επιπτώσεις τους σε τομείς όπως οι ναυοτεχνολογίες, τα νέα υλικά, η βιοτεχνολογία και η γονιδιωματική. Προβλέπεται επίσης η λειτουργία μιας διεθνούς εγκατάστασης λέιζερ στο Αμβούργο έως το 2012. Η συνολική δαπάνη κυμαίνεται σε 1,25 δισ. ευρώ για την περίοδο 2005-2012.

Παγκόσμια παρακολούθηση για το περιβάλλον και την ασφάλεια (GMES)

Το σχέδιο δράσης για την Παγκόσμια Παρακολούθηση για το Περιβάλλον και την Ασφάλεια (GMES) στοχεύει στη συγκέντρωση και την καλύτερη αξιοποίηση των δεδομένων που παρέχονται από διάφορα συστήματα παρατήρησης της Γης, επίγεια, εναέρια ή δορυφορικά. Επίσης, προβλέπεται σύστημα διαχείρισης πληροφοριών για την αποτελεσματικότερη διάθεση των δεδομένων στους διάφορους φορείς, δημόσιες αρχές, οργανισμούς βοήθειας ή ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί στην παροχή ανεξάρτητων, αποτελεσματικών και φιλικών για το χρήστη υπηρεσιών που μπορούν να συμβάλουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την αντιμετώπιση κρίσεων σχετικά με το περιβάλλον και την ασφάλεια.

Το σύστημα GMES αναμένεται να είναι πλήρως λειτουργικό έως το 2008. Η συνολική δαπάνη ανέρχεται σε 900 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2004-2006, με ετήσια αύξηση 300-450 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013.

Εγκατάσταση εκτόξευσης πυραύλων στη διαστημική βάση Κουρου

Πρόκειται για ένα διαστημικό πρόγραμμα που αφορά την κατασκευή μιας εγκατάστασης εκτόξευσης για πυραύλους Soyuz στην ευρωπαϊκή διαστημική βάση στο Κουρου της

Γαλλικής Γουιάνας (κέντρο εκτόξευσης των ευρωπαϊκών πυραύλων Ariane), με στόχο να επεκταθούν οι δυνατότητες εκτόξευσης πυραύλων όσον αφορά τον τύπο του οχήματος εκτόξευσης και το μέγεθος των ωφέλιμων φορτίων. Προβλέπονται 320 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2004-2005.

Ένα ακόμη έργο που αφορά το Διάστημα είναι και το δορυφορικό σύστημα Galileo, το οποίο εντάσσεται στα διευρωπαϊκά έργα μεταφορών. Στόχος του συστήματος είναι να παρέχει με αξιοπιστία και ακρίβεια υπηρεσίες εντοπισμού θέσης και πλοήγησης. Ο προϋπολογισμός του έργου, μέχρι το 2006, ανέρχεται σε 1.100 εκατ. ευρώ (550 εκατ. ευρώ από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ και 550 εκατ. ευρώ από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος).

Τα παραπάνω διαστημικά προγράμματα απαιτούν τη συνεργασία τεχνολογιών πληροφορικής, τηλεπικοινωνιών, πλοήγησης, παρατήρησης γης και προσομοίωσης πολύπλοκων συστημάτων για την παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας για τον τελικό χρήστη.

Σημειώνεται πως όλα τα παραπάνω έργα για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από το Πρόγραμμα Πλαίσιο για την έρευνα και τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ.

Όσον αφορά τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, τα έργα στους τομείς των ευρυζωνικών δικτύων, της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας μπορούν να επωφεληθούν από την Πρωτοβουλία για την Καινοτομία 2010, με προϋπολογισμό 20 δισ. ευρώ για την περίοδο 2004-2006.

Διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

«Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για την Ανάπτυξη»

(Ανακοίνωση της Επιτροπής)

http://europa.eu.int/comm/commissioners/prodi/index_en.htm#grow

Διευρωπαϊκά Δίκτυα

http://www.europa.eu.int/comm/ten/index_en.html

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

<http://www.eib.org>

6ο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την έρευνα

<http://www.cordis.lu/fp6>

Δίκτυο SEEREN

<http://www.seeren.org>

Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας

<http://www.grnet.gr>

SEEREN: Δικτύωση υψηλών ταχυτήτων για τα ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ΝΑ Ευρώπης

Στο πλαίσιο των δράσεων για τη μείωση του ψηφιακού χάσματος και τη δημιουργία υποδομής δικτύου έρευνας με βάση τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών, η Ελλάδα έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο για την ανάπτυξη υποδομών της Κοινωνίας της Πληροφορίας και ερευνητικών συνεργασιών στα Βαλκάνια και τη ΝΑ Ευρώπη.

Συγκεκριμένα, το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ) έχει αναλάβει το συντονισμό του Δικτύου SEEREN, το οποίο αποτελεί την επέκταση του Πανευρωπαϊκού Ερευνητικού Δικτύου υπερυψηλών ταχυτήτων Geant στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Το SEEREN διασυνδέει τα ερευνητικά και εκπαιδευτικά δίκτυα των χωρών της ΝΑ Ευρώπης (Αλβανία, Βοσνία - Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Ελλάδα, ΠΓΔΜ, Ρουμανία, Σερβία και Μαυροβούνιο) τόσο μεταξύ τους όσο και με το Geant, έχοντας ως στρατηγικό στόχο την ενσωμάτωσή τους στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας. Το Δίκτυο SEEREN υλοποιείται με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (θεματική προτεραιότητα «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών»). Η υλοποίηση προηγμένων δικτυακών υποδομών ανταποκρίνεται στις ανάγκες για τον εκσυγχρονισμό των Βαλκανικών υποδομών στους τομείς των επικοινωνιών, της δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης, συνεισφέροντας στην ηλεκτρονική δικτύωση της περιοχής.

Συγκεκριμένα, το SEEREN δίνει στις επιστημονικές και ακαδημαϊκές κοινότητες των χωρών της περιοχής την ευκαιρία να συνεργαστούν με τις αντίστοιχες κοινότητες της ΕΕ, ενώ αποτελεί την πλατφόρμα διάχυσης και ανάπτυξης υποδομών και εφαρμογών της Κοινωνίας της Πληροφορίας στα κράτη αυτά, εν όψει της προοπτικής ενσωμάτωσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η έναρξη λειτουργίας του Διαβαλκανικού Ερευνητικού & Εκπαιδευτικού Δικτύου Internet της ΝΑ Ευρώπης SEEREN πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 2004 στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Στην εκδήλωση, που διοργάνωσε το ΕΔΕΤ υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης, συμμετείχαν Υπουργοί και Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων των χωρών της ΝΑ Ευρώπης αρμόδιοι για την έρευνα & την Κοινωνία της Πληροφορίας, οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης της Θεσσαλονίκης, ανώτατα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής - ερευνητικής κοινότητας της ΝΑ Ευρώπης και του ευρύτερου παραγωγικού τομέα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΕΔΕΤ, με τις μέχρι σήμερα πρωτοβουλίες και δράσεις του, έχει συμβάλει αποφασιστικά στην υλοποίηση και στον εκσυγχρονισμό των Βαλκανικών δικτυακών υποδομών. Εκτός από το SEEREN και προς την ίδια κατεύθυνση, θα αρχίσει το Μάιο του 2004 η υλοποίηση της δράσης SEE-GRID (6^ο ΠΠ) που αφορά τη στήριξη δραστηριοτήτων για την ηλεκτρονική επιστήμη (e-science).